

Marilyn Monroe, quyển "nhật ký" cuối cùng

Tác Giả: Tu&#n Th&#o

Thứ Sáu, 05 Tháng 11 Năm 2010 09:40

Sinh thời, Marilyn Monroe đã là một huyền thoại. Công thế giới bằng hoàng khi thời kỳ đầu tiên
nhất tiên tiên tiên.

Nhưng sự ra đi quá sớm càng làm cho huyền thoại thêm phần bí ẩn, sinh động.

Trong tháng 10, giới xuất bản vừa tung ra quyển "nhật ký" chưa từng được phát hành của
Marilyn, gần nửa thế kỷ sau ngày ngôi sao qua đời.

Marilyn Monroe, trang bìa quyển sách "Fragments" từ nhà xuất bản là "Đoàn Bút" (Editions du Seuil)

Mang tựa đề Fragments từ nhà xuất bản là Đoàn bút, quyển sách dày 280 trang, bao gồm các bản
thảo viết tay hoặc đánh máy, các đoạn văn tùy bút và những bài thơ.

Bên cạnh đó còn có các bản thảo, các bản ghi chú công việc với hơn 30 tấm ảnh chụp, trong đó có
những bức ảnh chưa từng được công bố.

Marilyn Monroe, quyển n "nhật ký" cuối cùng

Tác Giả: Tu&n Th&o

Thứ Sáu, 05 Tháng 11 Năm 2010 09:40

Ch&ng h&n nh& t&m &nh ch&p v&i nh& văn Carson McCullers và nh& thám hi&m Đan M&ch Karen Blixen, mà cuối cùng và s& nghi&p sau đó đ&c đ&ng thành b& phim Out of Africa v&i Meryl Streep và Robert Redford trong vai chính.

Quyển nhật ký của Marilyn đã đ&c đ&ch sang nhi&u th& ti&ng đ& có th& tung ra cùng m&t lúc t&i nhi&u quốc gia trên th& giới. Tại Pháp, quyển sách này do nhà xuất bản Seuil phát hành.

Lúc còn sống, tuy không hề biết rằng mình sẽ qua đời sớm, nhưng Marilyn Monroe vẫn đ& l&i m&t b&n di chúc.

Theo đó, cô yêu cầu nếu có bất cứ điều gì không may xảy ra với mình, thì toàn bộ các vật dụng đ& đ&c cá nhân phải đ&c giao cho nhà biên kịch Lee Strasberg. Ông là m&t trong những người sáng lập và điều hành trường nghệ thuật Actors Studio (từ năm 1951 đến 1982), và đã chỉ dạy cách thức diễn xuất Stanislavski cho nhi&u th& diễn viên, trong đó có Marilyn.

Sau khi ông từ trần, vợ của ông là bà Anna Strasberg đã thừa hưởng “di sản” của Marilyn. Chính bà là người đã quy&t đ&nh cho xuất bản những bài thơ, các đoản tùy bút và m&t số thơ tập cho b&n thân của ngôi sao màn bạc.

Hành trình thám hiểm nội tâm

Quyển nhật ký này đ&c giới thiệu như là cuốn hành trình đi vào nội tâm của Marilyn Monroe.

Trong văn học Anh Mỹ, thám hiểm nội tâm là chủ đề &ng ý của nhi&u văn hào, đi đ&u v&n là tác giả người Anh Virginia Woolf và Katherine Mansfield, người New Zealand. Không ai biết đ&c li&u Marilyn đã đ&c tác phẩm của các bậc tiền bối hay chưa.

Điều chắc chắn là theo lời khuyên của chồng là nhà văn Arthur Miller (hai người sống chung với nhau trong vòng 5 năm từ 1956 đến 1961), Marilyn Monroe đã đ&c nhi&u tác phẩm lớn của nền văn học. Qua quyển sách, đ&c giới biết đ&c là Marilyn rất ngưỡng mộ các tác giả như

Marilyn Monroe, quyển "nhật ký" cuối cùng

Tác Giả: Tuấn Thọ

Thứ Sáu, 05 Tháng 11 Năm 2010 09:40

Hemingway, Steinbeck, Joyce, Kerouac, Flaubert và Camus.

Gửi là nhật ký, nhưng thốt ra quyển Fragments là gì? Nhưng quyển tùy bút của một người đàn bà tìm cách hàn gắn những mảnh vỡ trong tâm hồn. Đó là cuốn nhật của người bút phê bình Bernard Comment làm việc cho nhà xuất bản Seuil. Trước khi phỏng vấn ban tiếng Pháp RFI, nhà phê bình cho biết là ông đã thuyết phục được bà Anna Strasberg cho xuất bản tựa sách này :

“Quyển sách này tập hợp những bài viết của Marilyn trong một thời gian dài, từ lúc cô mới trở nên thành công những ngày cuối đời là vào mùa hè năm 1962. Bài đầu tiên được viết vào năm 1943, Marilyn lúc đó mới 17 tuổi. Đây là một bản đánh máy mà trong đó Marilyn không những nói về mình mà còn nói về đàn bà bình thường khác.

Thời trẻ, Marilyn bắt đầu rời, lúc đầu cô sống với cô nhi, thời niên thiếu cô được giao cho người khác nuôi nấng. Marilyn thành hôn rất sớm vào năm 16 tuổi với một anh bạn hàng xóm, chính là để thoát khỏi cuộc sống gia đình, tù túng đầy gò bó với cha mẹ nuôi.

Khi biết được rằng mình ngộ tình, Marilyn là có cảm giác mất lòng, cô bắt đầu rời. Bị mất đánh máy này đáng ngạc nhiên một đời : không người nào biết rõ là bị mất này gửi cho ai, là viết từ sự đau khổ của ai oán, gì? Nhưng một bản viết cho chính mình hơn là gửi cho tình nhân bình thường... Đây là một trong những tài liệu hiếm thấy còn được lưu lại cho đời này.

Cũng cuốn biết rằng lúc còn sống, gia đình của ông Lee Strasberg đã tập hợp vào năm 1999 tại Sotheby's một cuốn bán đấu giá các vật dụng của Marilyn. Nhưng theo tôi cũng may là các bản thảo viết tay hay đánh máy không lọt vào tay của các nhà sưu tập nhân vì những sự khó mà đem ra phải biết về đời sống, công chúng.

Cách đây 4 năm, tôi tình cờ gặp được bà Anna Strasberg. Từ đó chúng tôi liên lạc với nhau, và tôi đã đi New York ít nhất là để chắc chắn rằng thuyết phục bà nên tập hợp lại các bài viết để xuất bản thành sách”.

Do tập hợp nhiều tài liệu khác nhau, nên quyển Fragments không thu thập nhật trong cách viết. Nhà xuất bản Seuil đã sao chép các tài liệu để có thể in nguyên một số bản thảo chép tay, các

Marilyn Monroe, quyển n "nhật ký" cuối cùng

Tác Giả: Tu n Th o

Thứ Sáu, 05 Tháng 11 Năm 2010 09:40

---

bài đánh máy, không s a nh ng l i chính t cũng nh đ nguyên nh ng ch có g ch ngang, xóa b . Nhà phê bình Bernard Comment cho bi t :

“Quy n sách này không gi ng nh m t cu n nh t ký theo đúng nghĩa c a nó. T a đ Fragments (t m d ch là Đo n bút) có ý nghĩa g n sát nh t v i nh ng bài vi t c a Marilyn, cô không vi t m t cách đ u đ n, theo ki u ngày qua ngày, mà l i vi t theo ng u h ng c a kho nh kh c, đ nói lên tâm tr ng c a mình vào m t th i đ i m nh t đ nh.

Có lúc là m t bài th , đôi khi là nh ng dòng suy nghĩ v m t quy n sách mà cô đã đ c, hay là cô h i t ng nh ng k ni m tu i th ho c ghi chép nh ng đ i u cô c n ph i làm trong nh ng ngày t i. Các bài vi t đ y đôi khi b gián đ o n trong vòng nhi u năm tr i, vì th mà khó th nào đ c ghi chép theo ki u li n t c m t m ch.

Nh ng có m t đ i u ch c ch n là nh ng bài vi t th ng ph n ánh nh ng tr n tr suy t c a Marilyn, m t góc v n th m kín và riêng t ch không ph i đ c dành cho nhi u ng i đ c. M t trong nh ng ng i duy nh t đã có c h i đ c đ c các đ o n văn c a Marilyn là nhà th ng i M Norman Rosten. Ông khuy n khích cô đ o đ u i cách vi t lách, không ph i là đ xu t b n hay đ gi i thi u v i công chúng, mà ch y u vì nó nuôi đ ng và làm giàu đ i s ng n i tâm, m t đ i u c n thi t cho s nghi p đ i n viên c a cô”.

Đ o n bút : t b r i đ n ph n b i

Theo ông Bernard Comment, trong s các b n th o vi t tay c a Marilyn, các đ o n tùy bút và nh t là các bài th đ c vi t m t cách nghiêm túc nh t. N u có m t s i ch đ xuyên su t duy nh t, thì đó s là nh ng c m xúc mông lung và b t ch t khi Marilyn vi t v b n thân cũng nh v s nghi p c a mình.

“Qu th t là các bài vi t c a Marilyn h u nh lúc nào cũng ph n ánh m t n i bu n da đ i t. Ch ng h n nh trong bài th v i câu m đ u : su t đ i tôi đi tìm ni m vui dài lâu, nh ng h nh phúc lúc nào cũng khoác áo u s u. Nh ng đ i u đó không có nghĩa là Marilyn lúc nào cũng bu n bã, chán n n. Ng c l i cô bi t tìm ngh l c khi c n ph i th c hi n nh ng đ án s p t i.

Marilyn Monroe, quy n "nh t ký" cu i cùng

Tác Giả: Tu n Th o

Thứ Sáu, 05 Tháng 11 Năm 2010 09:40

Dĩ nhiên, Marilyn d tìm ngu n c m h ng trong n i bu n nhi u h n là trong ni m vui khi cô vi t v chính mình. Theo cô, có m t s hi u l m đáng ti c gi a cô v i các h ng phim. Làng đi n Hollywood ch gán cho cô m t hình nh duy nh t : m t ng i đàn bà tóc vàng, g i tình g i c m, hi n thân c a d c v ng ph i bày trong bóng t i phòng chi u phim, hay trên trang bìa các t p chí sáng loáng.

Dĩ nhiên, Marilyn d vi t v t t c nh ng gì đã d n v t cô trong su t cu c đ i : t nh ng v t th ng trong tâm h n tr th , th i còn nh Marilyn không h bi t cha ru t mình là ai. M cô b ch ng tr m c m kinh niên, nên ph i vào b nh vi n tâm th n, vì v y mà cô ph i l n lên trong vi n m côi. y là ch a k đ n t t c nh ng m i tình ngang trái khi n cho Marilyn su t đ i ph i s ng v i đi u ngh ch lý : m t th n t ng làm th n th c say đ m hàng tri u con tim, nh ng không có m t ng i đàn ông nào th t s yêu cô h t mình, ch p nh n s ng v i cô tr n đ i đ Marilyn không b b r i m t l n n a”.

Câu chuy n c a Marilyn không ch l i cu n báo chí, đ c gi và nh ng ng i chuyên vi t ti u s , mà còn thu hút luôn c các nhà phân tích tâm lý. Theo chuyên gia Marie Magdeleine Lessana, tác gi c a m t quy n sách nói v quan h gi a Marilyn v i ngành phân tâm h c, đ c gi c n có m t cách nhìn khác v nhân v t đ y huy n tho i này.

“Năm 1955 đánh d u m t b c ngo t quan tr ng trong cu c đ i c a Marilyn. Vào năm 29 tu i, cô đã là m t ngôi sao màn b c, trong s nghi p cô đã đóng nhi u b phim ăn khách. Nh ng lúc đó, Marilyn đã l y m t quy t đ nh đ y c n đ m là r i b các h ng phim Hollywood đ đ n New York t m s h c đ o. M c tiêu c a cô là h c thêm ngh đi n xu t đ tr thành m t đi n viên th c th , thoát ra kh i t m nh h ng c a các nhà s n xu t vì cô không còn mu n lâm vào cái c nh đ t đầu ng i đó.

Đ ng l c nào đã thúc đ y cô làm đi u này? Khi quay b phim *Gentlemen prefer blondes* (Đàn ông chu ng đàn bà tóc vàng h n), Marilyn ý th c là đã đ n lúc cô ph i làm ch cu c đ i và s nghi p c a mình. Marilyn đóng phim này cùng v i n đi n viên Jane Russel, nh ng ti n thù lao c a cô l i th p h n 10 l n so v i b n đ ng nghi p.

Đ n New York, Marilyn ghi tên vào tr ng sân kh u Actors Studio, theo h c v i th y là ông Lee Strasberg. Nh ng ông th y l i ra đi u ki n tiên quy t là đ h c ph ng pháp c a ông, các h c trò ph i qua m t khóa phân tích tâm lý, vì đ đi n đ t tr n v n n i tâm c a nhân v t, đi n viên tr c h t ph i hi u nh ng c m xúc c a chính mình.

Marilyn Monroe, quy n "nh t ký" cu i cùng

Tác Giả: Tu n Th o

Thứ Sáu, 05 Tháng 11 Năm 2010 09:40

Đ y là giai đ n mà tôi r t quan tâm vì có th nói là t năm 1955 cho đ n nh ng ngày tháng cu i đ i t c là vào năm 1962, Marilyn đ u g p m t cách đ u đ n các nhà phân tâm h c, trong đó có nhà phân tích tâm lý Ralph Greenson, có nh h ng r t l n đ i v i cô.

Quá trình phân tích có c hai m t c a nó : m t trái là Marilyn luôn ph i tr c đi n v i quá kh đau th ng c a mình, khi ph i h i t ng k ni m tu i th hay nh ng năm tháng b t h nh trong đ i. M t ph i là Marilyn tr nên sáng su t v chính mình, cô ý th c đầu là nh ng hành đ ng t h y ho i b n thân. Vì th mà có nhi u ý ki n cho r ng : vi c Marilyn b ch ng tr m c m, đau bu n đ n m c ph i t t là đ i u không th tin đ c”.

Áo giáp không đ dày tr c mũi tên đ nh m nh

48 năm sau ngày qua đ i, cu c tranh lu n xung quanh cái ch t bí n c a Marilyn v n ch a có k t lu n d t khoáng. Có ng i cho r ng Marilyn r t cu c đã t k t li u cu c đ i vì ý th c r ng cô không thoát kh i n i b t h nh truy n ki p.Nh ng cũng có ng i nghĩ r ng : Marilyn đã b ám sát vì có nhi u đ u hi u cho th y trong nh ng ngày tháng cu i cùng, cô đang yêu đ i tr l i. Theo nhà phê bình Bernard Comment, câu chuy n không đ n gi n nh th .

“Vào tháng 12 năm 1961, t c là 6 tháng tr c khi qua đ i, Marilyn có g i m t b c th dài cho th y Lee Strasberg đ nói v các k ho ch trong t ng lai c a cô : đ c bi t là đ án thành l p m t công ty s n xu t phim v i nam tài t Marlon Brando. C hai đi n viên đ u đang trên đ nh cao s nghi p, và đang ti p t c ănh khách v i nh ng b phim đ c cho ra m t.

Vài tháng sau đó, trong m t b c th g i cho b n thân, Marilyn l i nh c đ n k ho ch này, gi ng đ u c a cô lúc đó r t vui, và chuy n ti n b c không đ t thành v n đ . Nhi u ý ki n cho r ng m t ng i có ý đ nh t v n, th ng buông th m i th trên đ i, ch không lên k ho ch đ u t nh v y. Nh ng theo tôi, n i dung vi t trong th ch là nh ng đ u hi u, ch ch a ph i là b ng ch ng h n hoi đ có th qu quy t b t c đ u gì.

Đ u ch c ch n là Marilyn là m t nhân v t h t s c ph c t p, v i đ i s ng n i tâm mãnh li t. Bi t bao quy n ti u s đã đ c vi t v cô mà không có quy n sách nào có th vén màn bí m t xung quanh nghi án Marilyn Monroe”.

Marilyn Monroe, quyển "nhật ký" cuối cùng

Tác Giả: Tu&n Th&o

Thứ Sáu, 05 Tháng 11 Năm 2010 09:40

Nhìn lại, quyển sách Fragments, cũng như tác phẩm Blonde trộm cắp đó của nhà văn Joyce Carol Oates, không có tham vọng gì thêm về cái chết đầy bí ẩn của thần tượng đi như Marilyn Monroe. Cả hai phe chấp nhận cũng như bình tĩnh tin vào lập luận của mình, và họ sẽ đi tìm bất cứ đâu nếu có thể để trả lời thắc mắc cho lập trình của họ. Do đó càng thêm cớ để tranh luận lại càng dấy lên chuyện của thần nào mà đẹp tuyệt vời. Nhưng mỗi bên càng đưa ra các giả thuyết theo kiểu tìm kiếm thì càng gây nhiều, thì càng thêm bí ẩn càng ngày càng thêm bí ẩn.

Theo các nhà phê bình, có một điều mà quyển Fragments làm nổi bật đó là Marilyn có một tâm hồn của kẻ nhậy cảm. Cuộc hành trình đi vào nội tâm là một chuyến phiêu lưu, thám hiểm đầy thử thách. Thúc đẩy phẫn nộ đến nỗi khi rơi vào nghề diễn viên, Marilyn thậm chí nói rằng mình đã qua đời, hồn là của thần bà bố như một trong bối cảnh tâm thần.

Kiếp đàn bà oan nghiệt đến nỗi, bao nhiêu Marilyn thậm chí khóc cho tuổi trẻ bất hạnh, thậm chí than cho thân phận con người. Trong huyền thoại Marilyn, dường như không có chiếc áo giáp nào để đẩy lùi những mũi tên của đời thực.